

Sygn. akt I C 563/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2019r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Dorota Myśliwiec

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Stanisława Synowiec

po rozpoznaniu 5 lutego 2019 r. w J.

przy udziale

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o., S.K.A w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. kosztami postępowania obciąża powoda uznając je za uiszczone w całości.

Sygn. akt I C 563/18 upr.

Uzasadnienie wyroku z dnia 5 lutego 2019 r.

Powód (...) Sp. z o.o. s.k.a. z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego M. K. kwoty 514,80 zł wraz z odsetkami umownymi od kwoty 450 zł oraz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie wskazał, że pozwany w dniu 10.04.2015 r. uzyskał od (...) Sp. z o.o. środki pieniężne w kwocie 450 zł tytułem zawartej umowy pożyczki o nr (...). Do zawarcia umowy doszło drogą elektroniczną – za pośrednictwem strony (...) – na skutek dokonanej przez pozwanego rejestracji, wniesienia opłaty rejestracyjnej i złożenia wniosku o pożyczkę. Pozwany nie wywiązał się z obowiązku spłaty pożyczki, a wynikająca stąd wierzytelność została przelana na powoda.

Pozwany w odpowiedzi na pozew przyznał fakt wzięcia pożyczki (...)wskazując, że nie została ona spłacona w umówionym terminie, jednak na skutek wizyty przedstawiciela pożyczkodawcy w domu pozwanego, zadłużenie ostatecznie zostało spłacone w całości przez ojca pozwanego.

Jednocześnie pozwany zaprzeczył, aby łączyła go jakakolwiek umowa z powodem.

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

Roszczenie, jako nieudowodnione, podlega oddaleniu w całości.

Podstawę roszczenia strony powodowej w przedmiotowej sprawie stanowił - poza art. 720 § 1 k.c. - także art. 509 § 1 k.c. zgodnie z którym: wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

W ocenie Sądu, powód nie zdołał w przedmiotowym postępowaniu udowodnić swojej legitymacji czynnej. Zagadnienie legitymacji czynnej powoda przynależy do prawa materialnego i tym samym podlega badaniu przez sąd niezależnie od treści zarzutów przywołanych w odpowiedzi na pozew albowiem legitymacja czynna, jak i bierna jest opartym na prawie materialnym uprawnieniem do występowania w charakterze strony w konkretnej sprawie sądowej. Wymóg jej posiadania stanowi przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy, badaną przez sąd w chwili orzekania, gdyż jej brak po stronie choćby jednej ze stron postępowania skutkuje oddaleniem powództwa.

Należy wskazać, że powód nie jest pierwotnym wierzycielem pozwanego, a swoją legitymację czynną wywodzi z twierdzenia o przeniesieniu tejże wierzytelności na swoją rzecz przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W..

Okoliczności tej nie można jednak w żadnym razie uznać za udowodnioną w oparciu o przedłożone do akt sprawy oświadczenie prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. i członka Zarządu powoda z dnia 3 kwietnia 2018 r. (k.25).

Umowa przelewu wierzytelności może być co prawda zawarta w dowolnej formie, jeżeli jednak wierzytelność będąca przedmiotem przelewu jest stwierdzona pismem – tak jak w niniejszej sprawie - przelew jej również powinien być pismem stwierdzony (art. 511 k.c.). Ustawodawca w powołanej normie prawnej mówi o "stwierdzeniu" przelewu wierzytelności pismem, tj. odnosi się do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta. "Stwierdzenie pismem" nie odnosi się zatem do formy czynności prawnej a jedynie do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta.

W analizowanym wypadku treść oświadczenia stron o cesji wierzytelności nie jest dostatecznym dowodem dokonania cesji przedmiotowej wierzytelności. Dokument ten stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.), nie jest natomiast "stwierdzeniem" przelewu wierzytelności. Nie konkretyzuje ono dostatecznie czynności prawnej, z której miałyby wynikać następstwo prawne powoda, w szczególności nie wskazuje nawet daty owej czynności prawnej. Jak każdy dokument nieurzędowy w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c. oświadczenie to podlega kontroli co do prawidłowości wskazanych w nim faktów. W sytuacji zakwestionowania przez pozwanego legitymacji czynnej powoda, winien on udowodnić fakt nabycia przedmiotowej wierzytelności w drodze umowy o rozporządzającym skutku.

Należy mieć na uwadze, że przelewy wierzytelności są obecnie zjawiskiem powszechnym i na rynku jest wiele podmiotów zajmujących się masowym skupowaniem wierzytelności. Część wierzytelności wobec konsumentów, którym ustawodawca daje przecież szczególną ochronę, jest przedmiotem czasem nawet wielkokrotnych umów cesji i to w bliskich odstępach czasowych. Okoliczności te sprawiają, że wykazanie faktu cesji wierzytelności przysługującej przedsiębiorcy wobec konsumenta, nie może budzić żadnych wątpliwości. Stąd też niedostateczne określenie czynności prawnej – przelewu – a w szczególności brak informacji odnośnie formy dokonanej czynności prawnej, daty jej zawarcia, czy spełnienia warunku zapłaty ceny, dyskwalifikuje wartość dowodową przedłożonego oświadczenia.

W ocenie Sądu, powód nie przedstawił więc wiarygodnych dokumentów, z których wynikałoby, że skutecznie nabył wierzytelność w stosunku do M. K.. Nie przedłożył umowy przelewu wierzytelności, a jednocześnie z oświadczenia – k. 25 - nie wynika, w jakiej formie umowę zawarto, kiedy została zawarta i czy przez podmioty uprawnione do reprezentowania stron umowy.

Powoływana w pozwie, chęć uniknięcia ujawniania całej treści umowy nie jest - zdaniem Sądu - ani trafnym, ani przekonywującym powodem, aby czynić odstępstwa od ogólnych zasad dowodzenia faktów w postępowaniu cywilnym. Powód, chcąc uniknąć ujawniania treści umowy niezwiązanych z niniejszym postępowaniem mógł przedstawić chociażby uwierzytelniony wyciąg z umowy, ograniczający się do zgodnych oświadczeń woli stron umowy w zakresie odnoszącym się do przedmiotowej wierzytelności. Poprzestanie na przedstawieniu pisemnego oświadczenia, które w swej treści jedynie odwołuje się do odrębnego zdarzenia, jakim jest przelew wierzytelności nie czyni zadość wykazaniu skutecznego nabycia spornej wierzytelności, albowiem są to tylko oświadczenia wiedzy, na podstawie których nie sposób wnioskować o rozporządzającym skutku umowy. Wypada tu zaznaczyć, iż przelew jest umową, mocą której

wierzyciel przenosi na osobę trzecią wierzytelność, tj. prawo podmiotowe przysługujące wierzycielowi do żądania od dłużnika, aby spełnił świadczenie. Cesja wierzytelności nie jest zatem czynnością jednostronną, a umową, z mocy której wierzyciel - cedent, przenosi na nabywcę - cesjonariusza wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika. Umowa przelewu jest umową przyczynową - kausalną. Charakter przyczynowy umowy przelewu wynika z treści art. 510 k.c. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 października 1999 r., III CKN (...), LEX nr (...)). Z kolei, ocena faktu skuteczności cesji wierzytelności należy do sfery prawa materialnego, a zatem okoliczność ta musi być każdorazowo oceniana przez Sąd z urzędu.

W tych warunkach podstawa faktyczna powództwa jest niepełna, a wobec wskazanych wątpliwości, rozstrzygnięcie sprawy nie może zostać oparte na samych twierdzeniach powoda, lecz wymaga odwołania się do ogólnych reguł dotyczących ciężaru dowodu w procesie. Uzasadnione jest to również faktem, że pozwany zaprzeczył, aby łączyła go jakakolwiek umowa z powodem.

Należy też przypomnieć, że stosownie do treści art. 6 k.c., który swoje proceduralne odzwierciedlenie znajduje w art. 232 k.p.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. W realiach niniejszej sprawy to powód był obowiązany do przedłożenia dowodów, które wykazywać będą fakt przysługiwania mu od pozwanego żądanej należności, we wskazanej w pozwie wysokości. Zaproponowane przez powoda wydruki komputerowe odnoszące się do samej umowy pożyczki z (...) sp. z o.o. wraz z potwierdzeniem wypłaty środków pożyczki (k.22) nie są wystarczającym dowodem dla uznania, że roszczenie o zwrot wypłaconych środków wraz z prowizją przysługuje powodowi, nie będącemu kontrahentem pozwanego.

W zaistniałych okolicznościach, na podstawie powołanych przepisów, w tym art. 720 k.c. w zw. z art. 509 k.c. oraz art. 6 k.c. i 232 k.p.c. orzeczono jak w pkt. I wyroku.

O kosztach rozstrzygnięto w myśl art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

.